

Samenwerkingsovereenkomst Afvalwaterketen Vallei en Eem

kortweg **SAVE**

Bestuurlijk Platform Water Vallei en Eem
21 maart 2013

Gemeenten:

	(Amersfoort)		(Renkum)
	(Baarn)		(Renswoude)
	(Barneveld)		(Rhenen)
	(Bunschoten)		(Scherpenzeel)
	(Ede)		(Soest)
	(Eemnes)		(Veenendaal)
	(Leusden)		(Wageningen)
	(Nijkerk)		(Woudenberg)

Waterschap:

	(Waterschap Vallei & Eem)
---	---------------------------

Versie 28 november 2012

ONDERGETEKENDEN

1. De **Gemeente Amersfoort** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
2. De **Gemeente Baarn** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
3. De **Gemeente Barneveld** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
4. De **Gemeente Bunschoten** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
5. De **Gemeente Ede** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
6. De **Gemeente Eemnes** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
7. De **Gemeente Leusden** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
8. De **Gemeente Nijkerk** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
9. De **Gemeente Renkum** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
10. De **Gemeente Renswoude** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
11. De **Gemeente Rhenen** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de

- burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
12. De **Gemeente Scherpenzeel** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
  13. De **Gemeente Soest** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
  14. De **Gemeente Veenendaal** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
  15. De **Gemeente Wageningen** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....
  16. De **Gemeente Woudenberg** op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder ..... en handelende ter uitvoering van het besluit van de burgemeester d.d. .... , alsmede handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders dd. ....

Hierna te noemen **gemeenten**

17. Het dagelijkse bestuur van **Waterschap Vallei & Eem**, vertegenwoordigd door het college van Heemraden ....., op grond van artikel 95 van de waterschapswet daarvoor gemachtigd door de Dijkgraaf van Waterschap Vallei & Eem bij besluit van .....

Hierna te noemen **waterschap**

Gemeenten en waterschap samen:

Hierna te noemen **partners**

INLEIDING

De deelnemende gemeenten en het waterschap binnen het Platform Water Vallei en Eem werken sinds 2008 samen aan een meer doelmatige en efficiënte afvalwaterketen. Binnen deze afvalwaterketen zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de inzameling en het transport van afvalwater en regenwater. De gemeenten hebben daarnaast een wettelijke zorgtaak voor grondwater. Het waterschap transporteert het afvalwater naar de rioolwaterzuivering en zorgt daar voor zuivering van het afvalwater.

Naar aanleiding van het Bestuursakkoord Water heeft het Platform Water Vallei en Eem besloten (d.d. 24 november 2011) een impuls te geven aan de reeds lopende samenwerking. Voorliggende samenwerkingsovereenkomst geeft (mede) invulling aan de beoogde impuls.

In het Bestuursakkoord Water is afgesproken dat een verkenning wordt gestart naar de (on)mogelijkheden van stimulerende wet- en regelgeving om het realiseren van de afspraken in het Bestuursakkoord Water zo nodig te versnellen dan wel af te dwingen. Dit onderstreept het belang en de urgentie om binnen de eigen regio tot samenwerking te komen, hetgeen met voorliggende samenwerkingsovereenkomst gebeurt.

OVERWEGINGEN

- A. In 2010 hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen (UvW), de Provincies (IPO) en de Verenigde Waterbedrijven (Vewin) met het Rijk het Bestuursakkoord Water afgesloten.
- B. In het Bestuursakkoord zijn harde afspraken gemaakt over een doelmatige samenwerking binnen de afvalwaterketen die ondermeer moeten leiden tot een besparing oplopend tot € 380 miljoen per jaar in 2020.
- C. Deze landelijke opgave (op basis van het nationale feitenonderzoek) is voor het werkgebied van het Platform Water Vallei en Eem vertaald naar een voorziene besparing van 12,7 miljoen¹ op jaarbasis. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat dit moet worden gezien als een besparing op de meerkosten.
- D. Om de afspraken van het Bestuursakkoord Water binnen het Platform Water Vallei en Eem uit te voeren wordt door de 16 gemeenten en het waterschap voorliggende overeenkomst aangegaan.

OVEREENKOMST

1. Definities

- 1.1 PWVE: Bestuurlijk Platform Water Vallei en Eem met als leden de portefeuillehouders afvalwaterketen, betreffende de wethouders van de 16 gemeenten en de dijkgraaf van het waterschap.
- 1.2 Afdelingshoofden: De verantwoordelijk leidinggevenden van de 16 gemeenten en het waterschap.

---

¹ Dit is een doorvertaling van de landelijke cijfers (Bestuursakkoord Water) naar onze regio. De monitoring van deze opgave en een verdere onderbouwing is één van de activiteiten in de meerjarenplanning.

- 1.3 Regiegroep: Een overleg bestaande uit 4 bestuurders en programmacoördinator als secretaris, waarvan 3 portefeuillehouders namens de gemeenten en 1 portefeuillehouder van het waterschap. De 3 portefeuillehouders vertegenwoordigen ieder voor zich de deelnemende 16 gemeenten.
- 1.4 Kernteam: Een ambtelijk overleg onder voorzitterschap van de programmacoördinator en bestaande uit een door de Regiegroep te bepalen aantal medewerkers van de gemeenten en het waterschap.
- 1.5 Programmacoördinator: Een door de Regiegroep aangestelde medewerker van de samenwerking. Functioneert als secretaris van de Regiegroep en als vast lid van het Kernteam en Ambtelijk Platform.
- 1.6 Ambtelijk Platform: Een ambtelijk overleg van de desbetreffende beleidsmedewerkers van de gemeenten, het waterschap en de provincies.
- 1.7 Thema-, project- en werkgroepen: Uit ambtenaren van gemeenten, waterschap en provincie bestaande overlevormen.
- 1.8 Provincies: Gedeputeerde Staten van Provincie Utrecht en Provincie Gelderland als toezichhoudend orgaan. De Gedeputeerden Water van Provincie Utrecht en/of Provincie Gelderland kunnen op uitnodiging en als waarnemer het overleg van het Bestuurlijk PWVE bijwonen.

2. Naam

- 2.1 Partners werken binnen het werkgebied van het Platform Water Vallei en Eem samen onder de naam van Samenwerking Afvalwaterketen Vallei en Eem, citeertitel: "SAVE".

3. Doel

- 3.1 Door samen te werken willen partners de afvalwaterketen beheren conform het gestelde in het Bestuursakkoord Water als ware sprake van één systeem en één organisatie.
- 3.2 Partners streven ernaar om gezamenlijk de beleidsmatige uitgangspunten vast te stellen.
- 3.3 De samenwerking is gericht op "winst" op de volgende vier aspecten:
  - **kostenbesparingen** in de afvalwaterketen;
  - vergroting van de **kwaliteit** en efficiëntie van de uitvoering van de beheertaken;
  - vermindering van de personele **kwetsbaarheid**;
  - vergroting van het **innovatievermogen**.(de eerste drie aspecten worden ook wel aangeduid met K3)

4. Uitgangspunten

- 4.1 De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de partners blijven onveranderd.
- 4.2 Er wordt een meerjarenperspectief 2020 vastgesteld waarin op basis van gezamenlijk gedeelde uitgangspunten en een gezamenlijk gedeeld ambitieniveau, concrete doelen en activiteiten worden vastgelegd.
- 4.3 De te bereiken kostenbesparingen zullen zichtbaar worden gemaakt aan de hand van de ontwikkeling in de kostenstructuur van de deelnemende partners. Dit gebeurt door jaarlijks aan de hand van de begroting, rekening en investeringsprogramma de kostenreductie zichtbaar te maken, een en ander mede in relatie tot de te hanteren tarieven van de

rioolheffing en zuiveringsheffing. Voor de genoemde vier monitoringsinstrumenten (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid en innovatie, zie artikel 3.3) geldt het jaar 2012 als uitgangspunt.

- 4.4 De werkelijk bereikte resultaten van de samenwerking zullen tevens periodiek worden getoetst door middel van monitoring van de werkzaamheden. Partners maken afzonderlijke afspraken over de wijze waarop deze monitoring plaats zal vinden.
- 4.5 Wat betreft de uitvoering zijn partners er vrij in om te besluiten met één of meer in de overeenkomst genoemde partners samen te werken en onderlinge afspraken te maken. De overige partners zullen hierover worden geïnformeerd en kunnen later aanhaken of gebruik maken van de opgedane kennis.

5. Duur

- 5.1 De samenwerking wordt aangegaan voor de periode van 1 januari 2013 tot 31 december 2016 en wordt daarna stilzwijgend telkens met een periode van 4 jaar verlengd.

6. Wijziging

- 6.1 De overeenkomst kan alleen worden gewijzigd door schriftelijke instemming van de partners.

7. De organisatie van de samenwerking

7.1 Bestuurlijke Platform (PWVE)

Het Bestuurlijk PWVE stelt het meerjarenperspectief, de jaarplannen en de jaarverslagen vast. Na vaststelling worden deze aan de partners ter kennis gebracht. Het Bestuurlijk PWVE vergadert minimaal 2 keer per jaar en kiest uit haar midden een voorzitter.

7.2 Regiegroep

De Regiegroep bereidt de agenda van het Bestuurlijk PWVE voor. De voorzitter van het Bestuurlijk PWVE is tevens voorzitter van de Regiegroep.

7.3 Afdelingshoofden

- a. Adviseren ieder afzonderlijk de leden van het Bestuurlijk PWVE over de te nemen besluiten voorafgaande aan de vergaderingen van het Bestuurlijk PWVE.
- b. Zijn ieder afzonderlijk ambtelijk verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van medewerkers aan de samenwerking met voldoende capaciteiten qua tijd en vaardigheden.

7.4 Ambtelijk Kernteam

- a. Bereidt de vergaderingen van de Regiegroep en het Bestuurlijk PWVE voor.
- b. Ondersteunt de programmacoördinator bij zijn werkzaamheden.
- c. Fungeert als klankbord en denktank binnen de samenwerking.
- d. Zorgt voor een adequate samenstelling van in te stellen thema- en projectgroepen.
- e. Houdt overzicht over het totaal van de werkzaamheden.

7.5 Programmacoördinator

- a. Is secretaris van de Regiegroep.
- b. Is vast lid van het ambtelijk Kernteam.
- c. Draagt zorg voor de samenstelling van het meerjarenperspectief 2020, de jaarplanning en het jaarverslag.
- d. Voert de besluiten van de Regiegroep uit.
- e. Bewaakt de voortgang van de werkzaamheden.
- f. Is opdrachtgever voor thema-, project- en werkgroepen.

- g. Voert het financieel beheer van de samenwerking.
- h. Is eindverantwoordelijk voor de externe communicatie in verband met de uitvoering van onderhavige overeenkomst (conform artikel 15).

7.6 Ambtelijk Platform

- a. Adviseert desgevraagd de programmacoördinator c.q. het Kernteam bij hun werkzaamheden.
- b. Fungeert als deskundigenpool.

7.7 Thema-, project- en werkgroepen

- a. Adviseren over nader door het ambtelijk Kernteam te bepalen onderwerpen.
- b. Fungeren als deskundigenpool voor een bepaald vakgebied.
- c. Voeren op basis van concrete opdrachten werkzaamheden uit voortvloeiend uit de samenwerking.

8. Meerjarenperspectief, planning en verslaglegging

8.1 Meerjarenperspectief

Het PWVE stelt een ambitieniveau vast voor de te bereiken doelstellingen passend binnen het Bestuursakkoord Water voor de periode 2013 tot 2020. Dit ambitieniveau wordt vertaald naar een meerjarenperspectief voor de periode 2013 tot 2020. Jaarlijks kan het Bestuurlijk PWVE het ambitieniveau en het meerjarenperspectief actualiseren c.q. bijstellen. Het meerjarenperspectief geeft de uit te voeren activiteiten, personele inzet en financiële kaders van de samenwerking aan met als uitgangspunt dat deze passen binnen de financiële kaders van de afzonderlijke partners.

8.2 Jaarplanning

Het PWVE stelt in de najaarsvergadering, uiterlijk voor 31 december van elk jaar, het jaarplan voor de komende 2 jaar vast. In het jaarplan staan concrete doelstellingen en de werkzaamheden die binnen de samenwerking uitgevoerd worden met een bijbehorende raming van de kosten en de in te zetten middelen en passend binnen de kaders van het meerjarenperspectief.

8.3 Jaarverslag

Na afloop van elk jaar (uiterlijk voor 1 juli) stelt het Bestuurlijk PWVE het jaarverslag vast. Daarin wordt verantwoording afgelegd over de uitgevoerde werkzaamheden, de bereikte resultaten en het gevoerde financieel beheer.

9. Personeel binnen de samenwerking

9.1 Aanstelling personeel

Naast de aanstelling van een programmacoördinator kan worden besloten één of meer medewerkers in dienst te nemen die ingezet kunnen worden voor werkzaamheden voor de partners gezamenlijk of voor één of meer afzonderlijke partners. De programmacoördinator en medewerkers worden benoemd door de Regiegroep op voordracht van het ambtelijk Kernteam onder de voorwaarde dat de benodigde financiële middelen beschikbaar zijn en structureel gedekt zijn binnen de meerjarenplanning.

9.2 Werkgever en dienstverband

De programmacoördinator en de medewerkers treden in dienst van c.q. zullen worden gedetacheerd bij Waterschap Vallei & Eem. In geval van in dienst treden vallen zij onder de arbeidsrechtelijke voorwaarden van het waterschap. In geval van detachering worden de voorwaarden vastgelegd in een detacheringsovereenkomst.

9.3 Overige faciliteiten

De programmacoördinator en de medewerkers zullen worden gehuisvest bij en facilitair ondersteund door het waterschap. Het waterschap ontvangt hiervoor vanuit voorliggende SAVE een vergoeding voor de gemaakte kosten. Afspraken hierover zullen in een afzonderlijke overeenkomst worden vastgelegd.

10. Kostenverdeling

- 10.1 Partners dragen bij in de kosten die de samenwerking binnen het kader van deze overeenkomst met zich mee brengt.
- 10.2 De kosten bestaan onder andere uit vaste vergaderkosten, huisvesting, ambtelijke ondersteuning, kosten inhuur derden en personele inzet te leveren door de partners. Daarnaast levert men een financiële inspanning voor de nadere uitwerking van onderdelen uit het jaarplan, als de partner daaraan deelneemt.
- 10.3 Jaarlijks wordt een begroting vastgesteld waarin de kosten worden geraamd. Deze zijn afgeleid van het op te stellen jaarplan waarin de activiteiten die uit de samenwerking voortvloeien worden opgenomen.
- 10.4 De bijdrage van alle partners in de samenwerking wordt vastgesteld op basis van de volgende verdeelsleutel:
- eenderde deel voor het waterschap;
  - tweederde deel voor de gemeenten
  - gemeenten onderling naar rato van het inwonertal per 1 januari vijfjaarlijks vast te stellen (basisjaar 2010).
- 10.5 In het geval dat een partij een bijdrage levert aan de samenwerking in de vorm van de levering van benodigde uren wordt deze bijdrage in mindering gebracht op de bijdrage als bedoeld in artikel 10.4.
- 10.6 De benodigde uren aan menskracht vloeien voort uit het jaarplan en worden verrekend tegen een jaarlijks bij de vaststelling van het jaarplan te bepalen uurtarief.

11. Evaluatie

- 11.1 Partners zullen de uitvoering van deze overeenkomst jaarlijks met elkaar evalueren. De eerste evaluatie geschiedt nadat de overeenkomst een jaar in werking is geweest. De evaluatie wordt opgenomen in het jaarplan. Dit gebeurt in de periode waarin het jaarplan voor het volgende jaar wordt opgesteld. Bij de evaluaties zullen ten minste worden betrokken: het functioneren van de samenwerkingsstructuur, de haalbaarheid van de ambities en de daarmee verbonden doelstelling op het gebied van kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid en innovatie. De evaluatie vindt plaats door het Kernteam.

12. Toetreding

- 12.1 Na het ondertekenen van deze overeenkomst kunnen andere (potentiële) partners alleen bij instemming van (minimaal) tweederde meerderheid van de samenwerkende partners toetreden en tegen betaling van een bijdrage in de toetredingskosten. De toetredingsbijdrage wordt in onderling overleg voor de dan geldende situatie bepaald.
- 12.2 Jaarlijks zal bekeken worden (als onderdeel van de evaluatie) of de schaalgrootte waarop deze overeenkomst betrekking heeft voldoende is, of dat deze kan worden uitgebreid met meerdere partners.

13. Opzegging

- 13.1 Deelname aan de overeenkomst eindigt door opzegging door één of meer gemeenten of door het waterschap. Opzegging dient schriftelijk te gebeuren door middel van een brief aan de overige partners. Opzegging kan alleen gebeuren per 1 januari van een kalenderjaar. Er dient een opzegtermijn van een jaar in acht te worden genomen.
- 13.2 De overeenkomst blijft voor de opzeggende partner(s) na opzegging en na afloop van de opzegtermijn onverminderd en volledig van kracht totdat alle financiële verplichtingen en verantwoordelijkheden als opgenomen in c.q. voortvloeiende uit deze overeenkomst ten opzichte van de partners en de medewerkers binnen deze samenwerking zijn nagekomen.

14. Verbetering

- 14.1 Tijdens de looptijd van deze overeenkomst is het partners toegestaan om - met betrekking tot de werkprocesafspraken - in goed onderling overleg op ambtelijk niveau verbeteringen door te voeren. Partners dragen ervoor zorg dat voor de bedoelde bijstellingen de benodigde mandaatbesluiten worden genomen.

15. Communicatie

- 15.1 Externe communicatie in verband met de uitvoering van deze overeenkomst zal door de partners plaatsvinden onder eindverantwoordelijkheid van de programmacoördinator. De gezamenlijke website en periodieke nieuwsbrieven worden als instrumentarium gehanteerd.

16. Geschillen en onvoorziene omstandigheden

- 16.1 Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
- 16.2 Er is sprake van een geschil indien een partner daarvan schriftelijk per brief en gemotiveerd melding maakt bij de andere partners.
- 16.3 Partners verplichten zich ten opzichte van elkaar om al het mogelijke te doen om geschillen onderling op te lossen. Indien geschillen niet in der minne worden opgelost, leggen de partners deze als uiterst redmiddel voor aan een arbitrageteam bestaande uit drie door de partners aan te wijzen deskundigen. De uitspraak van het arbitrageteam is voor alle partners bindend.
- 16.4 Indien zich omstandigheden voordoen die ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst niet te voorzien waren, zullen de partners in gezamenlijk overleg en naar redelijkheid en billijkheid een oplossing proberen te vinden die recht doet aan de belangen van de partners.

ONDERTEKENING

handtekening

1. Gemeente Amersfoort
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
2. Gemeente Baarn
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
3. Gemeente Barneveld
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
4. Gemeente Bunschoten
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
5. Gemeente Ede
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
6. Gemeente Eemnes
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
7. Gemeente Leusden
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
8. Gemeente Nijkerk
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
9. Gemeente Renkum
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
10. Gemeente Renswoude
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
11. Gemeente Rhenen
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
12. Gemeente Scherpenzeel
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
13. Gemeente Soest
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
14. Gemeente Veenendaal
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
15. Gemeente Wageningen
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
16. Gemeente Woudenberg
vertegenwoordigd door wethouder @naam persoon@ .....
17. Waterschap Vallei & Eem
vertegenwoordigd door dijkgraaf @naam persoon@ .....

TOELICHTING

behorende bij

Samenwerkingsovereenkomst Afvalwaterketen Vallei en Eem

Artikelen 1 en 2

Naamgeving

“Samenwerkingsovereenkomst Afvalwaterketen Vallei en Eem” draagt als afkorting de aanduiding “SAVE”. Tegen de achtergrond van de ambities en doelstellingen een prachtige werktitel!

Bestuurlijk Overleg

Het bestuurlijk overleg blijft verlopen overeenkomstig de huidige lijn. De voorbereiding geschiedt door de Regiegroep.

Rol provincies

De provincies zijn in het verleden als deelnemer betrokken geweest bij het bestuurlijk en ambtelijk overleg. Bovendien hebben de provincies van 2008 tot en met 2010 een financiële bijdrage geleverd in kosten van de samenwerking. Dit is niet meer aan de orde.

In het kader van het Bestuursakkoord Water heeft de provincie een toezichhoudende rol. In eerste instantie heeft de provincie een bemiddelende rol, maar uiteindelijk heeft de provincie ten aanzien van de samenwerking een aanwijzingsbevoegdheid. Deze rol maakt het in de voorliggende ontwerp overeenkomst onmogelijk om de provincie als één van de partners, naast de gemeenten en het waterschap, formeel aan de samenwerking deel te laten nemen. Om de provincie toch bij de samenwerking te betrekken kan altijd worden besloten de gedeputeerde uit te nodigen voor vergaderingen van het Bestuurlijk PWVE en een ambtelijk vertegenwoordiger van de provincie als deelnemer aan de vergaderingen van het Ambtelijk Platform. In artikel 1.9 is dit vastgelegd.

Artikel 4

Uitgangspunten

De uitgangspunten zoals vermeld in de overeenkomst spreken voor zich. Het meerjarenperspectief 2020 geeft de partners inzicht in de marsroute. Voor de beheersing van de kosten en het zichtbaar maken van de kostenreductie zijn de elementen genoemd in artikel 4.3 essentieel. Monitoring van de minder meer opgave geschiedt wat ons betreft langs de lijn van de landelijke Benchmark. Het is juist tegen die achtergrond dat op Rioned een dringend beroep is gedaan, de vragen uit de Benchmark in de lijn van de taakstellingen uit het Bestuursakkoord Water te verdiepen.

Een ander monitoringsinstrument is de hoogte van de rioolheffing. Deze wordt landelijk gevolgd door COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden). Zij leveren een inspanning voor het verkrijgen van een overzicht van de rioolheffing (totaal van alle gemeenten in Nederland en een grafiek op basis van de verwachte stijging van de heffingen zonder samenwerking). Deze gegevens worden namens de VNG jaarlijks ter bespreking aan de Tweede Kamer voorgelegd.

Artikel 5

Duur van de overeenkomst

Uitgaande van de achtergrond van de samenwerking, te weten het Bestuursakkoord Water, wordt de overeenkomst voor langere tijd aangegaan.

Als startdatum is uitgegaan van 1 januari 2013. Hierbij is rekening gehouden met het nog te doorlopen besluitvormingstraject.

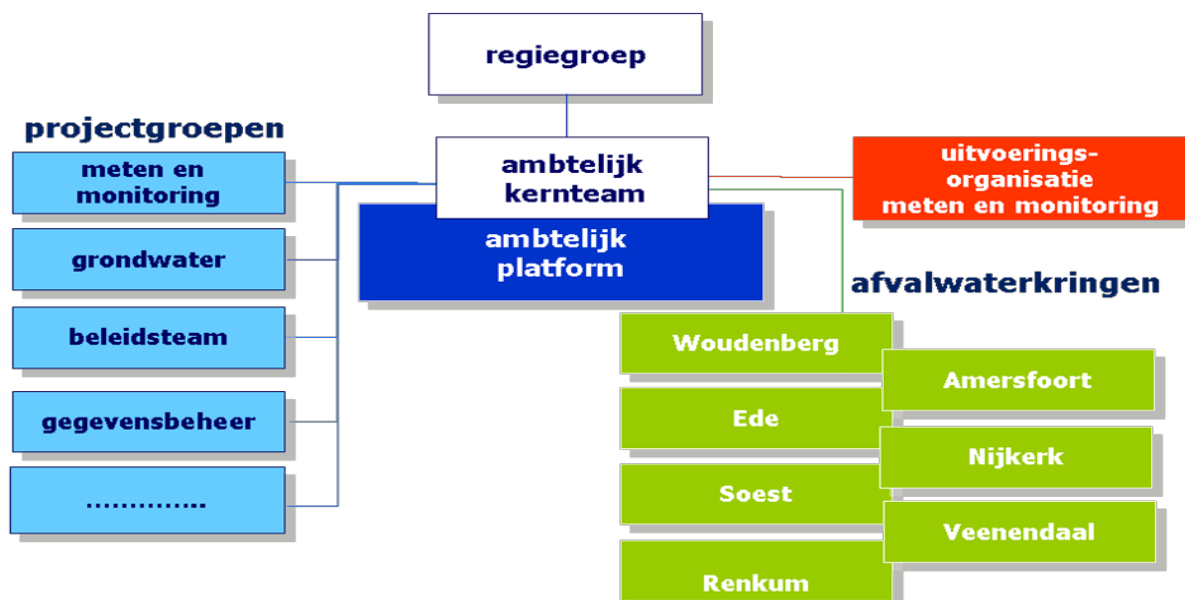
Wat betreft de duur van de overeenkomst is uitgegaan van een periode van 4 jaar met een stilzwijgende verlenging met telkens 4 jaar. De eerste periode eindigt dan op 31 december 2016 en dat is een goed moment om de 1^e periode te evalueren. De volgende periode loopt dan tot 31 december 2020 en valt samen met het einde van de werkingsduur van het Bestuursakkoord Water. Uiteindelijk gaat het om de intentie van alle partners om op dit gebied doelmatig (3K's) te blijven samenwerken. Als de grond daarvan vervalst, is er natuurlijk altijd de mogelijkheid om de samenwerking te beëindigen. De mogelijkheden hiertoe en de voorwaarden waaronder zijn vastgelegd in de artikelen 6 en 13.

Artikel 7

De organisatie van de samenwerking

De structuur van de samenwerking is gebaseerd op de praktijk tot nu toe. Binnen de bestaande samenwerking wordt immers al gewerkt met een Bestuurlijk Overleg, Regiegroep en ambtelijk Kernteam. De in artikel 7 vastgelegde structuur en de daarbij behorende verantwoordelijkheden en rollen binnen de samenwerking zijn dus niet nieuw.

De organisatie van de samenwerking (anno juni 2012) ziet er als volgt uit:

Bestuurlijk Overleg

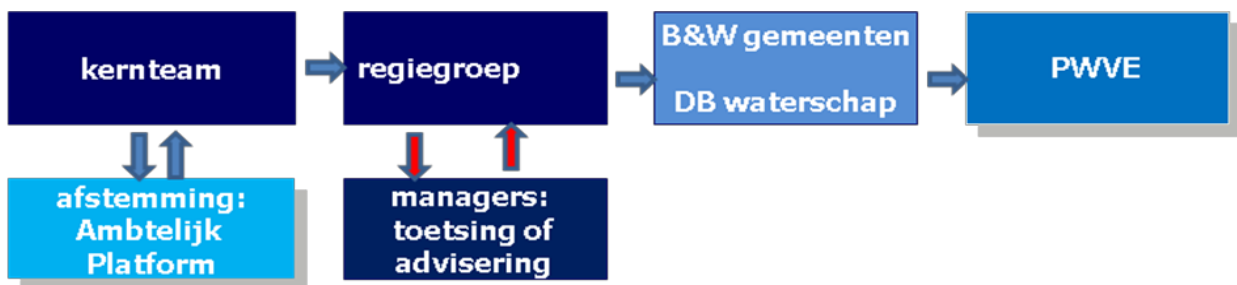
Het PWVE (Bestuurlijk Platform Water Vallei en Eem) wordt gevormd door de 16 portefeuillehouders van de gemeenten en de Dijkgraaf van het Waterschap. De provincie kan op uitnodiging, danwel op eigen verzoek deelnemen aan het PWVE als waarnemer vanuit de door het Rijk toegekende toezichtrol. Het PWVE vindt 2 keer per jaar plaats en besluit o.a. tot vaststelling van het

meerjarenperspectief en de jaarplannen. Omdat deze besluiten gepaard gaan met het beschikbaar stellen van budgetten kunnen deze alleen maar worden genomen met een mandaat van de colleges van Burgemeester & Wethouders (B&W) en het college van Dijkgraaf en Heemraden (D&H) van het waterschap. Elkaar bindende afspraken kunnen alleen worden genomen als deze worden gedekt door beslissingen van de eigen organisatie. Elke organisatie is verantwoordelijk de interne besluitvormingsprocessen te doorlopen.

De besluitvorming

Zoals hiervoor vermeld kan het PWVE alleen besluiten nemen als deze passen binnen de beleidskaders en als er aan beslissingen financiële consequenties verbonden zijn dienen deze gedekt te zijn. Dat betekent dat hiermee in het besluitvormingsproces rekening moet worden gehouden. Sommige besluiten moeten daardoor eerst aan de colleges van B&W van de gemeenten en aan het college van D&H van het waterschap worden voorgelegd. Het kan zelfs nodig zijn dat gemeenteraden of de algemene vergadering van het waterschap bij de besluitvorming betrokken moeten worden. Concept voorstellen moeten daarom tijdig gereed zijn.

Het besluitvormingsproces ziet er schematisch als volgt uit:

De procesgang ziet er als volgt uit.

Het Kernteam bereidt tijdig een voorstel voor. Indien nodig is dat gebaseerd op een raadpleging van het Ambtelijk Platform (de beleidsmedewerkers van de gemeenten). Het voorstel wordt vervolgens voorgelegd aan de Regiegroep. De Regiegroep vraagt (als regel via het Kernteam) advies aan de managers. Dat kan gebeuren via het periodieke overleg van de hoofden openbare ruimte , via mailwisseling of op een andere praktische wijze. Na advisering door de managers wordt het advies voorgelegd aan de colleges van de gemeenten en het college van Dijkgraaf en Heemraden. Daarna kan het voorstel ter definitieve besluitvorming aan het Bestuurlijk Overleg worden voorgelegd. In elk voorstel wordt de procesgang toegelicht en in de tijd uitgezet. Tevens wordt aangegeven of de inhoud van het voorstel zodanig is dat dit ook aan de gemeenteraden en de algemene vergadering van het waterschap moet worden voorgelegd.

Voorzitter

Het PWVE kiest uit haar midden een voorzitter. Op dit moment wordt het voorzitterschap bekleedt door wethouder Breunis van de Weerd van Gemeente Ede.

Regiegroep

De Regiegroep wordt gevormd door 3 portefeuillehouders van gemeenten (verdeeld over de provincies dan wel regionaal gespreid) en de Dijkgraaf. Dit overleg bereidt de vergaderingen van het PWVE voor en is klankbord voor de programmacoördinator en het Kernteam. De voorzitter van het PWVE is tevens voorzitter van de Regiegroep.

Afdelingshoofden

De afdelingshoofden zijn de verantwoordelijke managers van gemeenten en het waterschap en worden apart in de samenwerking genoemd. Zij hebben een rol als adviseur van hun eigen portefeuillehouders en binnen de samenwerking wordt aan hen advies gevraagd. Ook wordt de afdelingshoofden gevraagd de benodigde en afgesproken personele capaciteit qua tijd en vaardigheden beschikbaar te stellen.

Kernteam

Het Kernteam vormt de verbinding tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie van de samenwerking. De programmacoördinator is voorzitter van het Kernteam. De taken staan vermeld in artikel 7.4.

Het ambtelijk Kernteam bestaat ook uit 3 personen, waarvan 3 namens de gemeenten en 2 namens het waterschap.

Programmacoördinator

De functie van programmacoördinator is nieuw ten opzichte van de huidige afspraken rond de samenwerking. Aanvankelijk werd de functie aangeduid met de naam programmamanager. Dit leidde onnodig tot verkeerde beeldvorming, reden om de functienaam te wijzigen. De programmacoördinator wordt de centrale persoon in de samenwerking en wordt aangewezen door de Regiegroep. De programmacoördinator is secretaris van de Regiegroep, vast lid van het Kernteam, opdrachtgever voor thema-, project- en werkgroepen en bewaakt de voortgang. Deze rol werd overigens tot nu toe voor een deel uitgevoerd door ambtelijk voorzitter van het Ambtelijk Platform en voor een deel door een externe.

Ambtelijk Platform

Met het Ambtelijk Platform wordt bedoeld alle ambtenaren van de aangesloten organisaties die betrokken zijn bij de afvalwaterketen. Deze voltallige club komt periodiek (uitgegaan wordt van 4 keer per jaar) bij elkaar. Ook dit is een voortzetting van de praktijk in de afgelopen jaren.

Artikel 8

Meerjarenperspectief, planning en verslaglegging

Belangrijk uitgangspunt van de samenwerking is dat er gezamenlijke doelen worden gesteld. Omdat het bestuursakkoord loopt tot het jaar 2020 en niet alle werkzaamheden tegelijk worden uitgevoerd is het noodzakelijk om de te bereiken doelen in een meerjarenplan vast te leggen inclusief de kosten die daarmee gemoeid zullen zijn. In 2012 zal het 1^e meerjarenperspectief worden gemaakt en vastgesteld. Zodra dit meerjarenperspectief definitief is vastgesteld wordt er jaarlijks een concreet jaarplan als actieprogramma gemaakt waarin de concrete activiteiten binnen de samenwerking voor dat jaar worden beschreven en vastgelegd. Na afloop van elk jaar zal verslag worden gedaan van de

verrichte werkzaamheden en de bereikte resultaten. Elk jaarplan heeft een doorkijk naar het tweede jaar. Op basis van het verslag wordt het tweede jaar bijgesteld.

Artikel 9

Aanstelling personeel

In artikel 9 wordt geregeld wanneer en op welke wijze medewerkers voor de samenwerking worden ingeschakeld. In de huidige samenwerking gebeurt dat via inhuur van derden en aanstelling van gezamenlijk personeel, zoals de aanstelling van Marije Stronks. Het inschakelen van medewerkers kan ook via detachering vanuit de aangesloten organisaties. Inhuur kan alleen gebeuren als daarvoor in het jaarplan geld is gereserveerd.

Voorgesteld wordt om één van de organisaties als zogenaamde gastorganisatie aan te wijzen. Die organisatie voert de administratie van de samenwerking, sluit overeenkomsten af met derden en biedt ook huisvesting aan de medewerker(s) verbonden aan de samenwerking (bijvoorbeeld de programmacoördinator). Tot nu toe heeft het waterschap deze functie binnen de samenwerking vervuld. Er is geen aanleiding dit te wijzigen.

Artikel 10

Kostenverdeling

De directe kosten (kosten inhuur personeel, communicatie, vergaderkosten, e.d.) werden en worden verdeeld op basis van de verhouding éénderde deel waterschap en tweederde deel gemeenten, waarbij het gemeentelijk aandeel verder wordt verdeeld op basis van het inwonertal. In de jaarplannen worden de kosten voor de partners inzichtelijk gemaakt.

Aan de hand van het meerjarenperspectief wordt voor twee jaar uit deze planning een jaarplan gemaakt. In het jaarplan (nu heet het nog werkplan) staat aangegeven welke taken tegen welke inzet wordt gemaakt. De producten die in het kalenderjaar moeten worden geleverd staan duidelijk beschreven. Voorts wordt vermeld hoe de benodigde personele inzet wordt geleverd. Hier wordt tot uitdrukking gebracht wie capaciteit levert, dan wel betaalt.

Per gemeente/waterschap wordt dit jaarplan vervolgens doorvertaald in een overeenkomst. De gevraagde financiële dan wel personele inzet wordt daarin vastgelegd. Voor de opbouw van de werkzaamheden zal een behoorlijke slag moeten worden gemaakt. Dit zal zich over de komende jaren uitstrekken. In de jaarplannen zal ook de door ons te benutten expertise van TU Delft tot uitdrukking worden gebracht.

Cafetariamogelijkheden

De samenwerking biedt maatwerk in taakuitvoering. In het meerjarenplan is aangegeven dat in het belang van de verdere doorontwikkeling van de afvalwaterketen (zorg van vandaag/zorg voor morgen) de opstelling van een parapluplan (2013) noodzakelijk is. De voor de partners noodzakelijk te zetten stappen, zullen inzichtelijk worden gemaakt. Aan de hand van de op te stellen visie en het bijbehorend actieprogramma, wordt de partners de mogelijkheid geboden om al dan niet in gezamenlijkheid vervolgstappen te zetten.

Artikel 11

Evaluatie

De samenwerking zal per 1 januari 2013 geprofessionaliseerd zijn. Hierbij aangetekend, dat 2013 een belangrijk jaar wordt om de nadere samenwerkingsstappen (parapluplan) uit te werken. Elke nieuwe organisatie kent 'kinderziekten', maar de toekomstige optimaliseringslagen moeten kunnen worden gemaakt. Hoe werkt alles, wat dient verbetering. Hoe kunnen tegenslagen worden opgevangen. Wordt de stip op de horizon gehaald etc. Ook de wens van andere (eventuele) partners om toe te treden, dan wel uit te treden zal met in achtname van het bepaalde in de overeenkomst in de evaluatie worden betrokken (artikelen 12 en 13). Kortom de samenwerking moet jaarlijks tegen het licht worden gehouden. Het Kernteam zal de evaluatie maken op basis van input van de samenwerkingspartners. De evaluatie zal ook als taak in het werkplan worden meegenomen.

Artikel 12

Toetreding

Zoals samenwerken een dynamisch proces is, moeten we er als samenwerkingsverband voor openstaan, dat andere potentiële partners verzoeken om toe te treden. Redenen tot toetreding moeten goed gemotiveerd zijn en passen in de samenwerking. De gevolgen van een toetreding moeten in beeld worden gebracht, alsook de toetredingskosten. Toetreden vergt van de organisatie immers inzet van personeel.

In de "Samenwerkingsovereenkomst Meten en Monitoren in de Afvalwaterketen" (d.d. 23 juni 2011) is een instapbijdrage van € 30.000,- vastgesteld als vergoeding voor de door de partners verrichte inspanningen in de voorbereidingsfase voor het aangaan van de samenwerking. Het bedrag is terug te leiden tot 10 % van de investeringskosten.

Met betrekking tot de voorliggende samenwerkingsvorm is het lastig een reële instapbijdrage te bepalen. Immers toetreden kan voor de samenwerking in een nu nog onvoorziene situatie ook doelmatigheidsvoordelen opleveren. Aan de hand van het op te stellen parapluplan is de bijdrage wellicht meer reëel vast te leggen. Vooralsnog stellen wij vast, dat toetredingsbijdragen in de huidige omstandigheden van geval tot geval afzonderlijk onderbouwd moet worden vastgesteld.

Voor toetreding is de goedkeuring van (minimaal) tweederde van het aantal samenwerkende partners vereist.

Artikel 13

Opzegging van de overeenkomst

In dit artikel is geregeld wanneer en de wijze waarop de overeenkomst door één of meer partners kan worden opgezegd. Dat kan jaarlijks. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat een opzegging er onvermijdelijk toe leidt dat niet meer wordt voldaan aan het Bestuursakkoord Water. De aangegane financiële verplichtingen zullen door de opzeggende partij moeten worden nagekomen. Die verplichting zal relatief lager zijn, wanneer de vierjaren periode als bedoeld in artikel 5 goeddeels is doorlopen.

Artikel 14

Verbetering

Dit artikel biedt de samenwerkingspartners de mogelijkheid voorstellen tot verbetering in te brengen. Aangezien dit de organisatie raakt zal de programmacoördinator hier een belangrijke rol moeten hebben. Structuurverbetering, aanpassing van werkprocessen, het doorvoeren van mandaatbesluiten raakt direct het functioneren van de organisatie en de slagkracht.

Artikel 15

Communicatie

Bij goed samenwerken staat en valt ook bij goed communiceren. Communicatie heeft een prominente plaats in de samenwerking. Via de website en nieuwsbrieven worden de deelnemende organisaties en ons netwerk daarbuiten geïnformeerd over de werkzaamheden en vorderingen, maar ook eventuele tegenslagen en knelpunten. De lijn van wederzijdse reflectie uit ambtelijke en bestuurlijke overlegsessies moet zijn geborgd.

Artikel 16

Geschillen en onvoorziene omstandigheden

Dit artikel voorziet in een geschillenregeling. Een geschil moet schriftelijk bij de andere partners kenbaar worden gemaakt. Primair doel is dat in der minne een oplossing wordt gevonden. In het uiterste geval staat de mogelijkheid van arbitrage open.